

Manglande samarbeid – fordeling, overføring/flytting av fellingsløyver

v/Joar Helgheim, Sunnfjord kommune

25.03.2023 Viltseminar

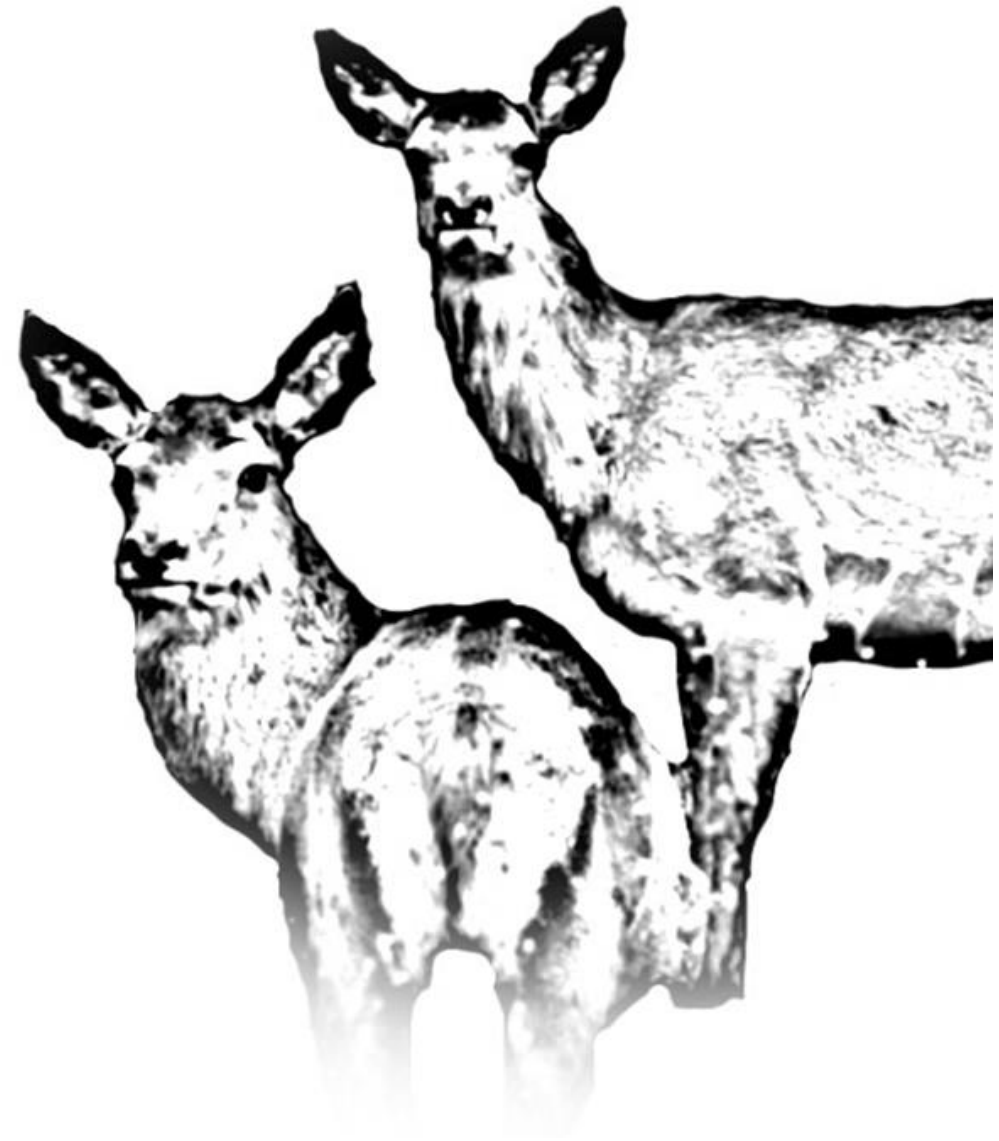

Innhold i presentasjon

- ✓ Lov- og rammeverk
- ✓ Kvifor samarbeide?
- ✓ Kva bør ein samarbeide om?
- ✓ Erfaringar og eksempel

Det eg ønsker du sit att med:

- ✓ Tenk langsiktig
- ✓ Ver ærleg (om dine interesser og prioriteringar)
- ✓ Konsentrer om di jakt/dine areal/ditt jaktfelt
- ✓ Samarbeid om jakt er frivillig
- ✓ Samarbeid om bestandsplanlegging er naudsynt
- ✓ Det nyttar og engasjere seg

Avklaring av diverse omgrep

Vald:

Juridisk eining som får fellingsløyve frå kommunen og som pliktar å rapportere fellingsresultat mv.

Storvald:

Ofte brukt om vald som er slått saman av fleire små vald. Men det er ikkje noko anna enn andre vald og det er ikkje eit eige omgrep i høve regelverk

Jaktfelt:

Eit avgrensa område innan eit vald – privatrettsleg. Knytt til jaktutøvinga.

Bestandsplanområde

To eller fleire vald som samarbeider om felles bestandsplan, valda er framleis sjølvstendige einingar

Korleis vert fellingsløyve delt ut?

Forskrift om forvaltning av hjortevilt § 18. Fellingstillatelse for elg og hjort

Kommunen tildeler årlig fellingstillatelser for elg og hjort til godkjente vald med et tellende areal som minimum tilsvarer minstearealet. Fellingstillatelsen gjelder innenfor det godkjente valdet.

For vald eller bestandsplanområder med godkjent bestandsplan skal fellingstillatelsene vise antall dyr uten spesifikasjon på alder og kjønn, og avskytningen skal utføres i samsvar med alder og kjønn i godkjent bestandsplan. For bestandsplanområder tildeles fellingstillatelsene hvert enkelt vald.

For vald uten godkjent bestandsplan beregnes antall fellingstillatelser ved å dividere valdets tellende areal med gjeldende minsteareal. Fellingstillatelse skal fordeles på følgende kategorier (...)

- b. hjort: kalv (½ år), voksne hunndyr (1½ år og eldre), spissbukk (buk med ugreina gevir), og voksne hanndyr (1½ år og eldre).

For begge artene kan kalv felles i stedet for voksne dyr.

Kva er lov m.o.t. flytting av løyve?

Forskrift om forvaltning av hjortevilt:

§ 16. Godkjenning og endring av bestandsplan for elg og hjort

Kommunen skal behandle søknad om godkjenning av ny bestandsplan eller endring i eksisterende bestandsplan innen 15. juni.

En godkjenning fastsetter fellingstillatelser for hele bestandsplanperioden, og skal inneholde informasjon om muligheten for overføring av et begrenset antall fellingstillatelser mellom år i perioden.

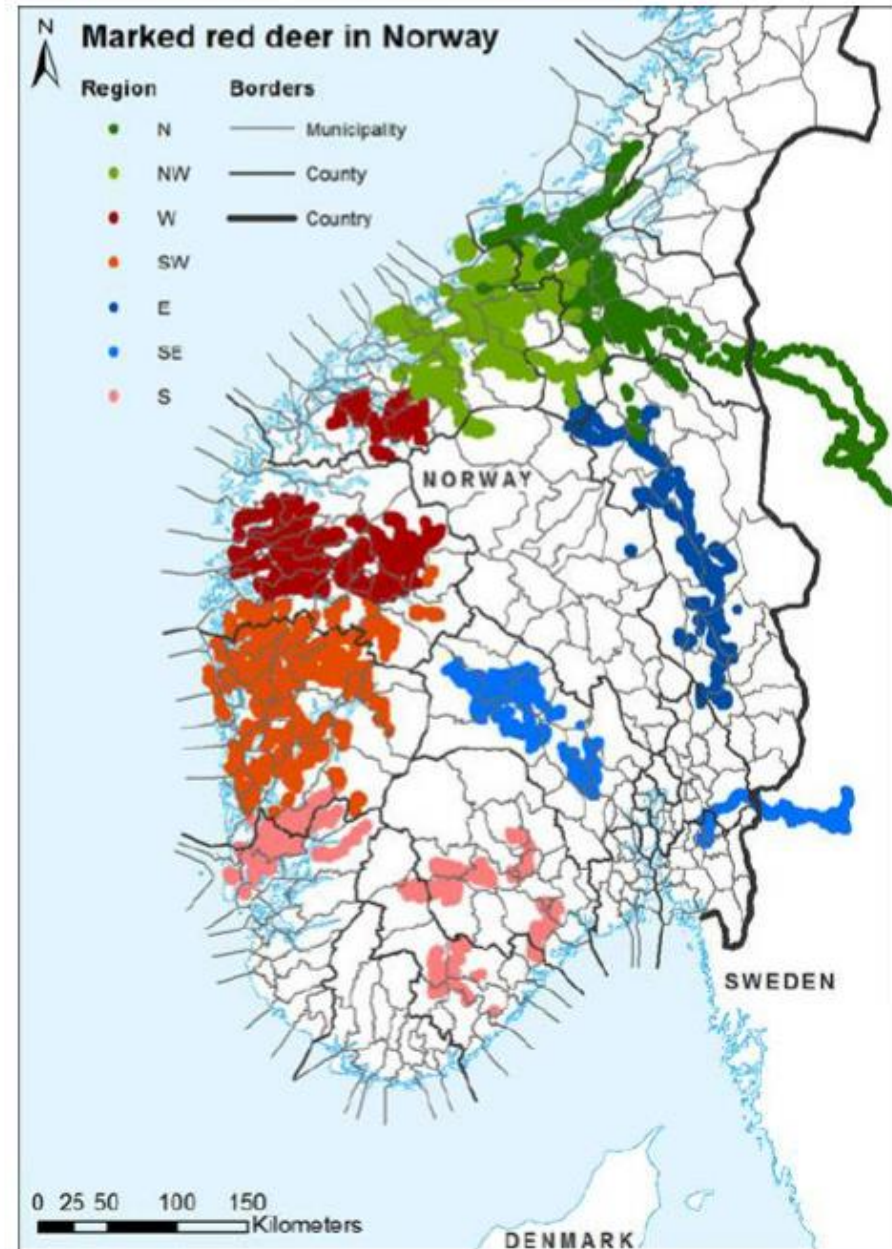
Kommunen kan trekke godkjenningen tilbake og tildele nye fellingstillatelser dersom arealkravet i § 15 ikke lenger er oppfylt, ved manglende rapportering, ved vesentlig uforutsette endringer i bestanden i området eller ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan, herunder avvik i forhold til årlig planlagt avskyting i antall, kjønn eller alder. Frist for kommunen til å trekke godkjenningen tilbake er 1. april.

§ 19. Fellesjaktavtaler for elg og hjort

For jakt i bestandsplanområder for elg og hjort kan fellingstillatelser gitt til et vald, benyttes i andre vald i bestandsplanområdet i hele eller en nærmere angitt del av jaktperioden. Dette forutsetter skriftlig avtale som viser hvilke vald og hvilke perioder fellesjaktavtalen gjelder for.

Data

- Merking i 91 kommuner i 11 fylker (71 oppsummert her)
- **GPS data** fra **770** hjort (full årssyklus);
 - 192 bukker og
 - 578 koller
 - merka i perioden 2002-2021

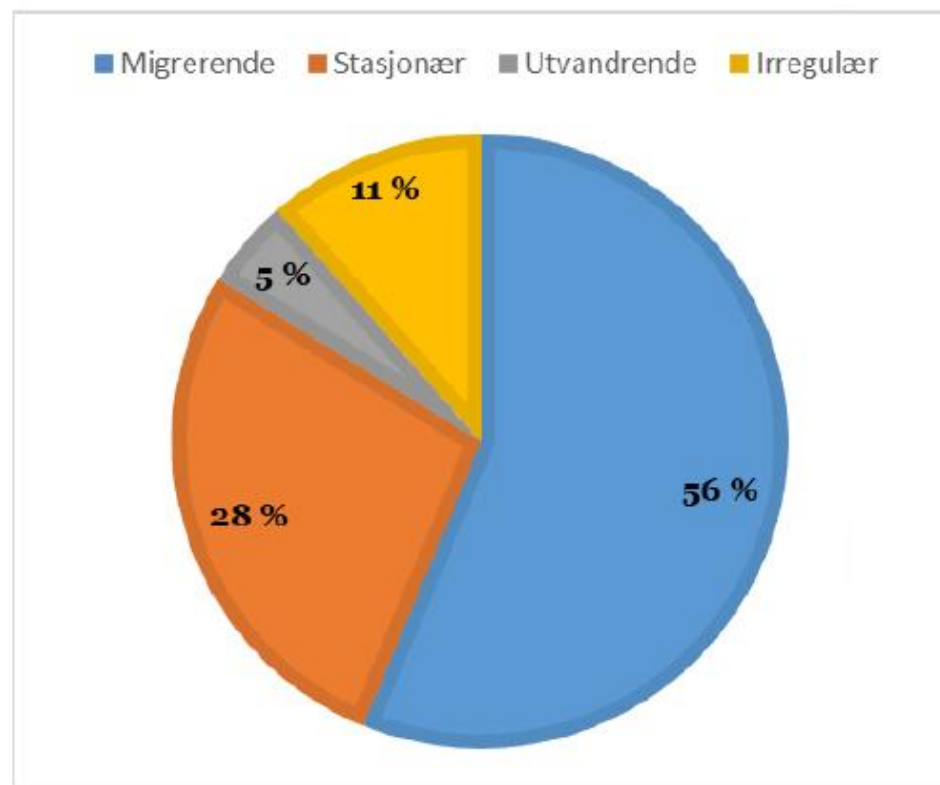
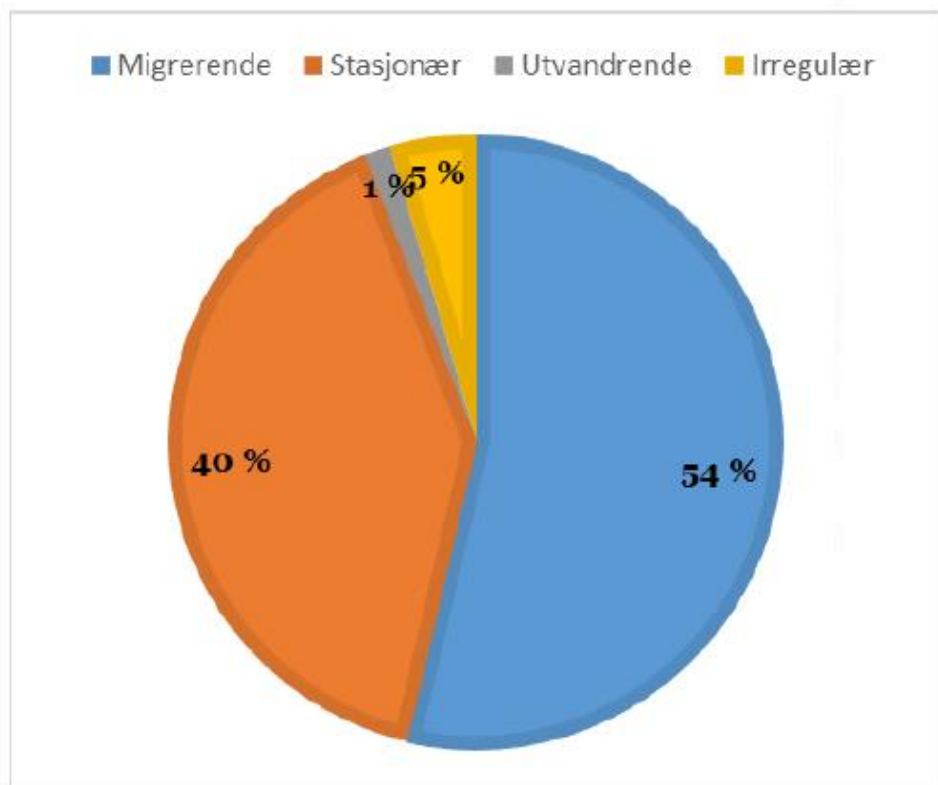
Arealbruk

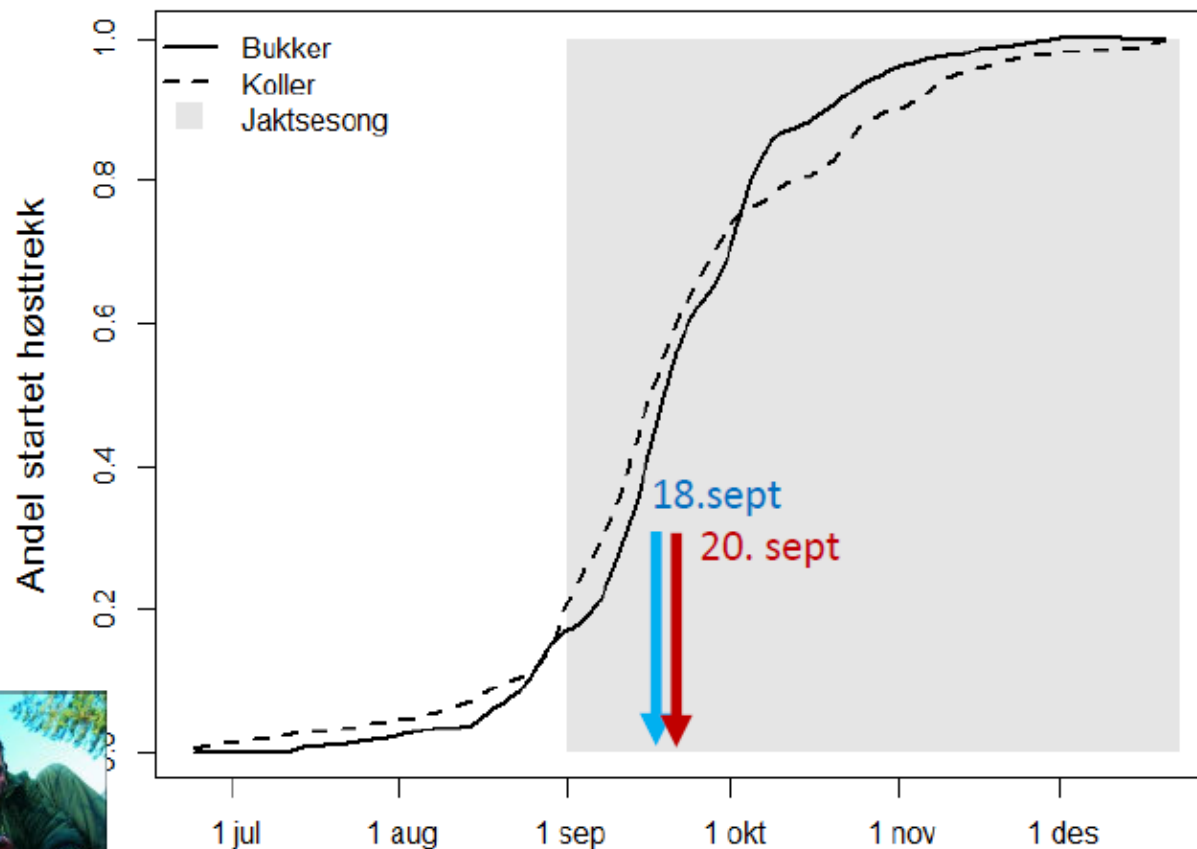
GPS data fra 770 hjort (full årssyklus; 192 bukker og 578 koller) merka i perioden 2002-2018

Koller

Bukker

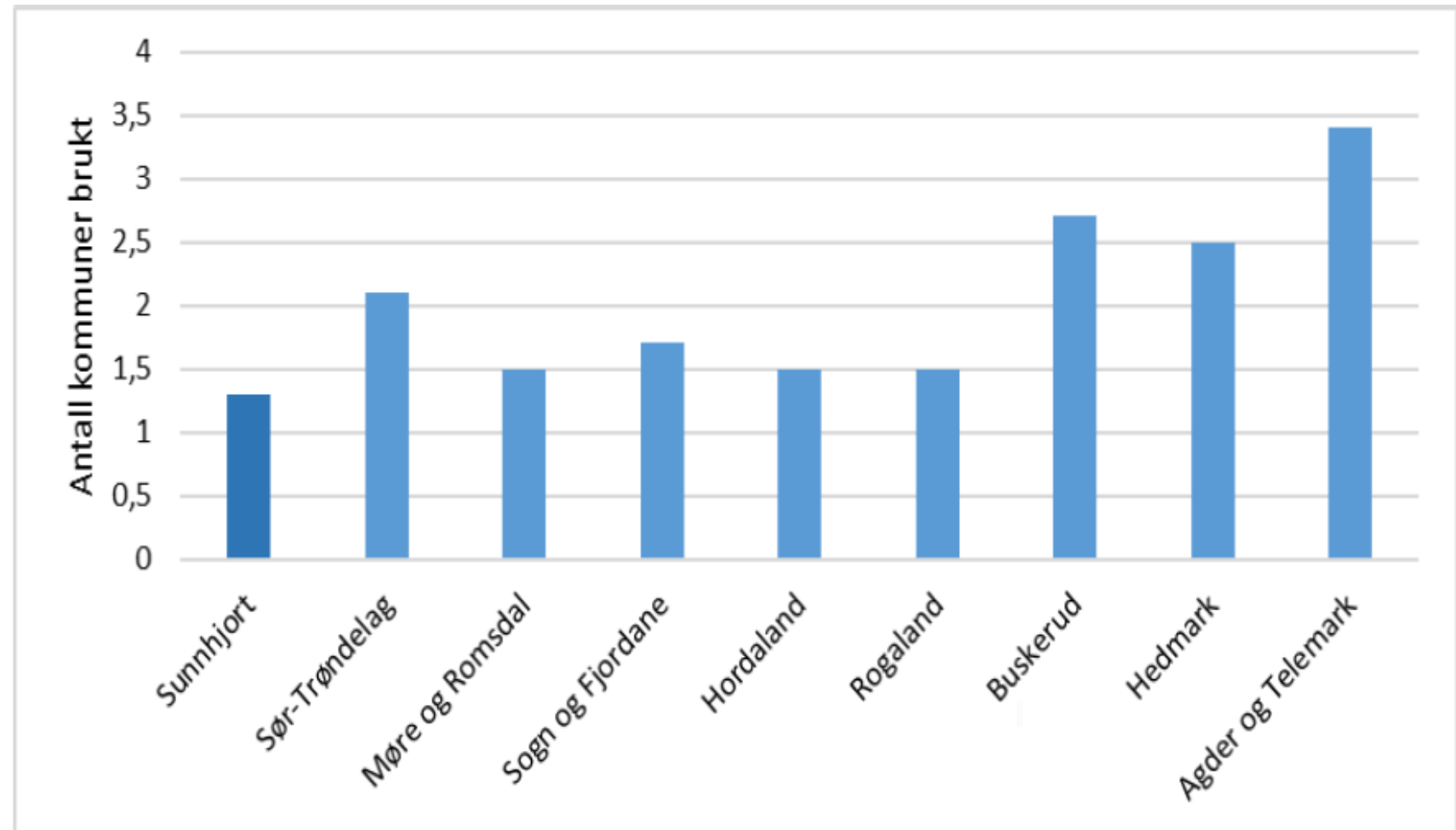
Høsttrekket

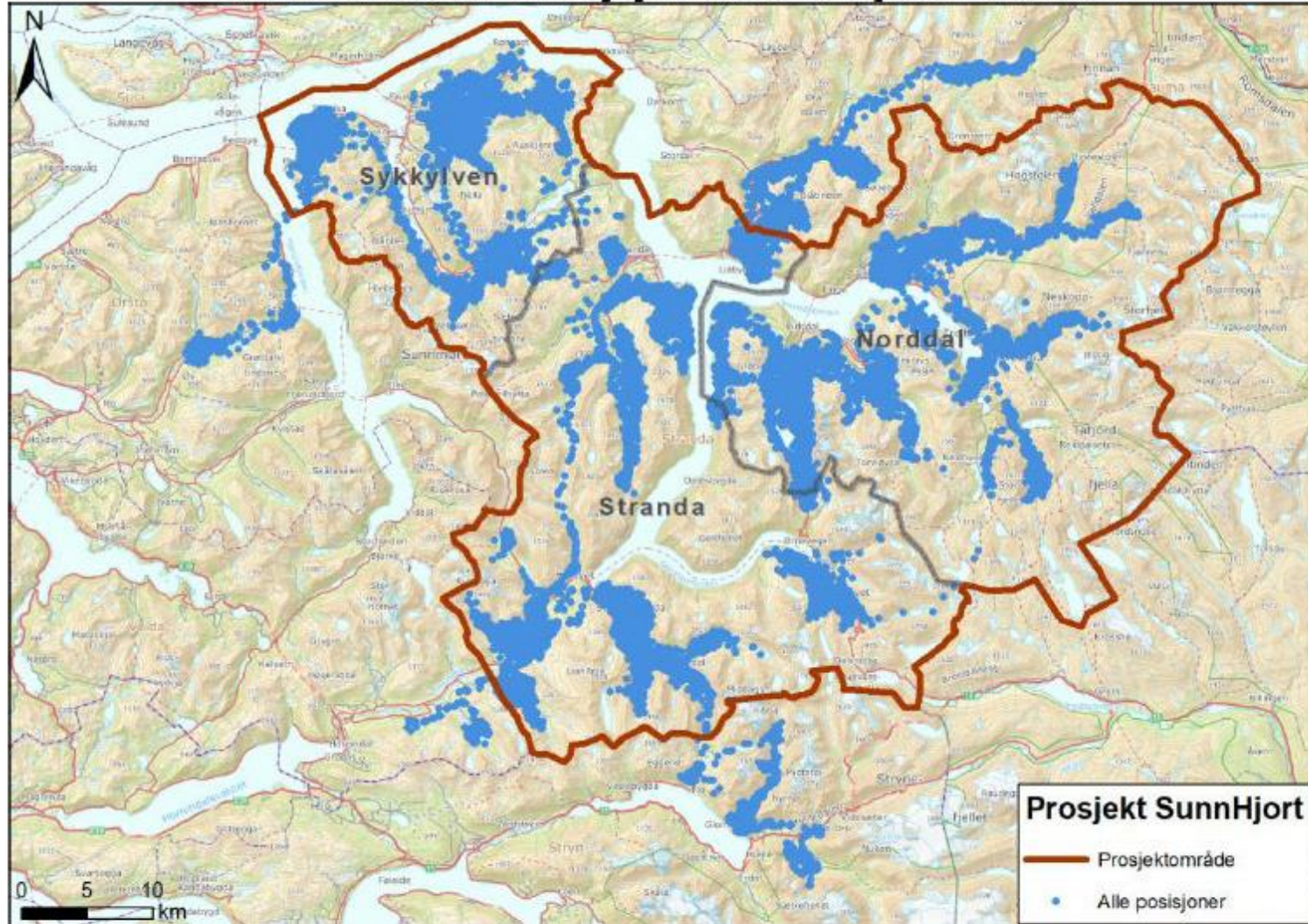
- 80 % trekker i løpet av jakttida – stor variasjon
- Snitt trekketidspunkt:
 - Koller: 20. sept (fra 10. juli til 19. des)
 - Bukker: 18. sept (fra 13. juli til 30. november)
- Liten regional variasjon
- Liten variasjon mellom år

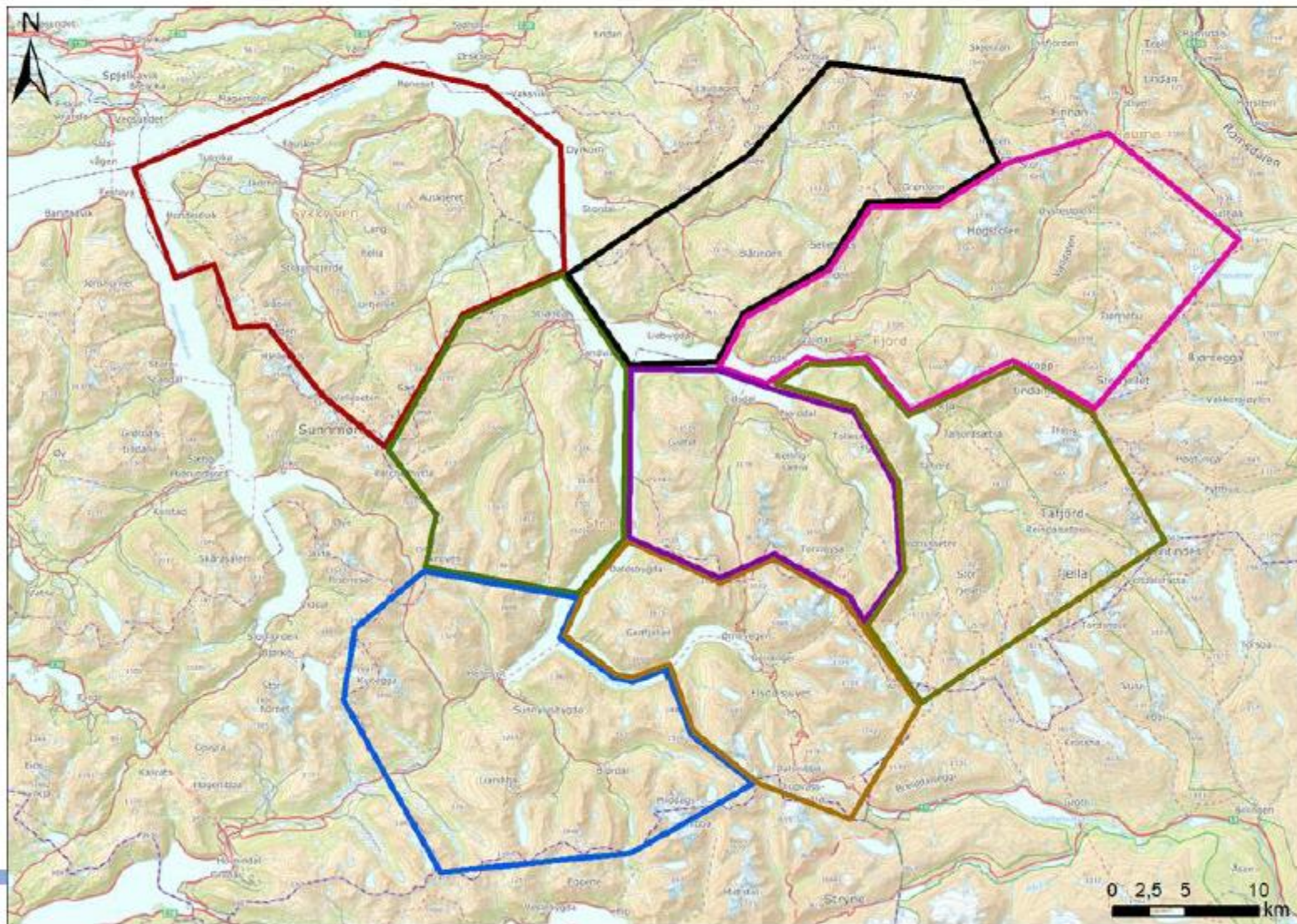
Arealbruk og administrative grenser

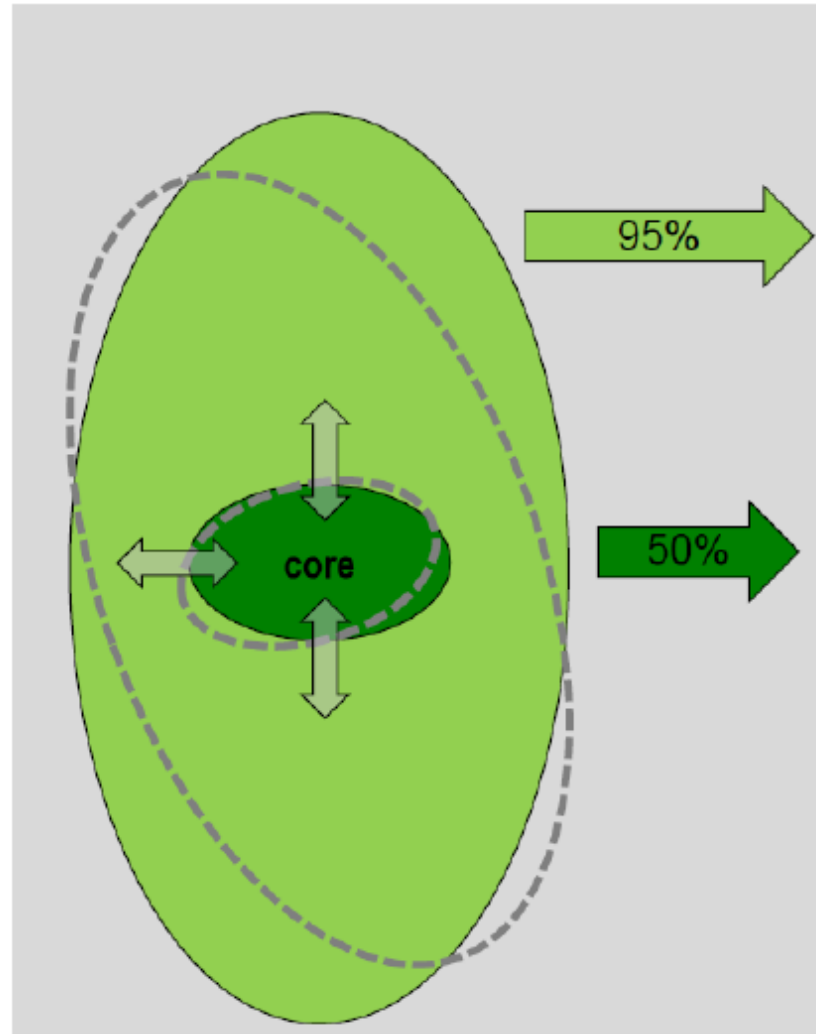
Hva betyr lærdommen fra merkeprosjekter for forvaltninga av hjorten?

Framtidige bestandsplanområder?

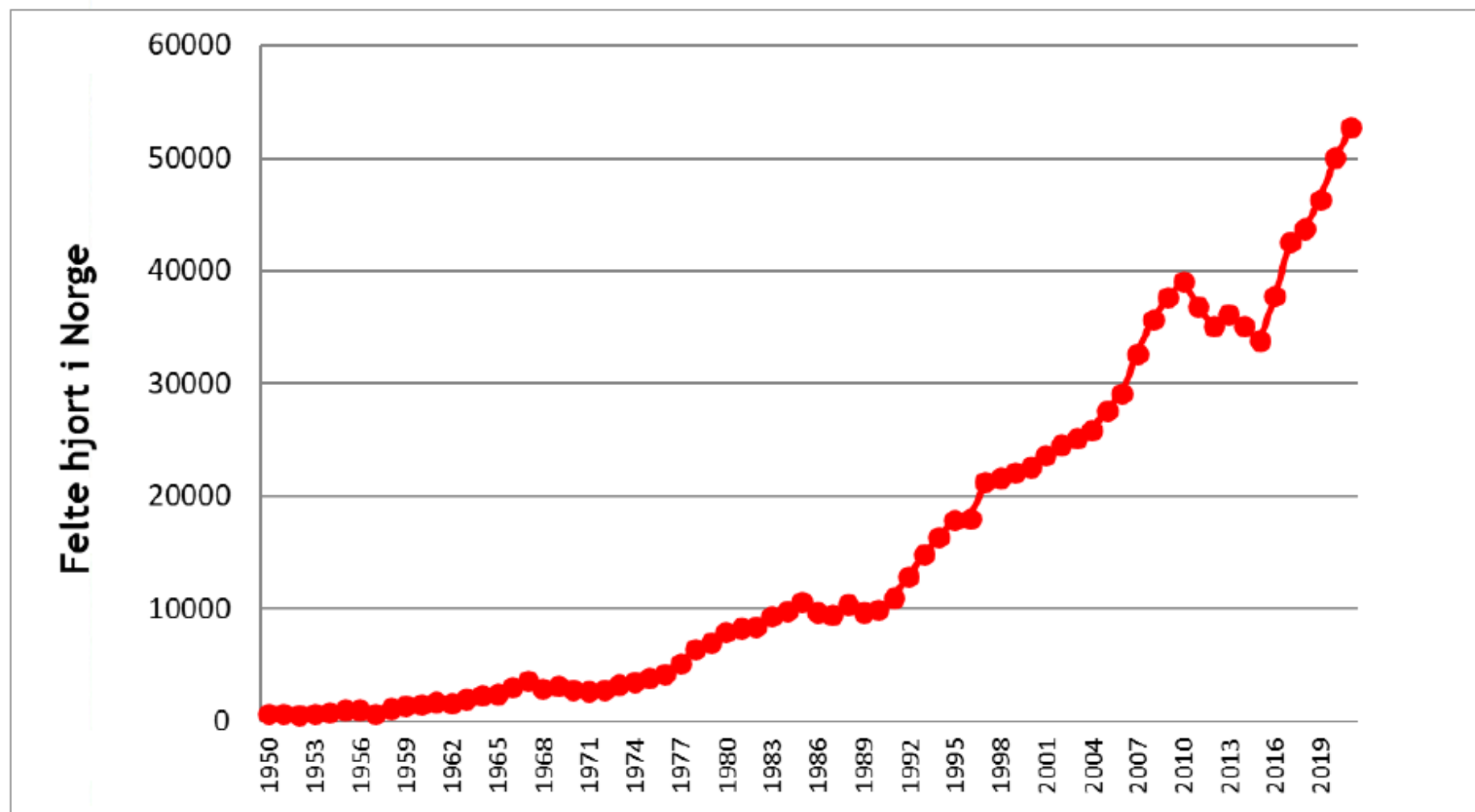
Hjortens leveområde – overlapp mellom år

Koller: 80-95 %
Bukker: 70-90 %

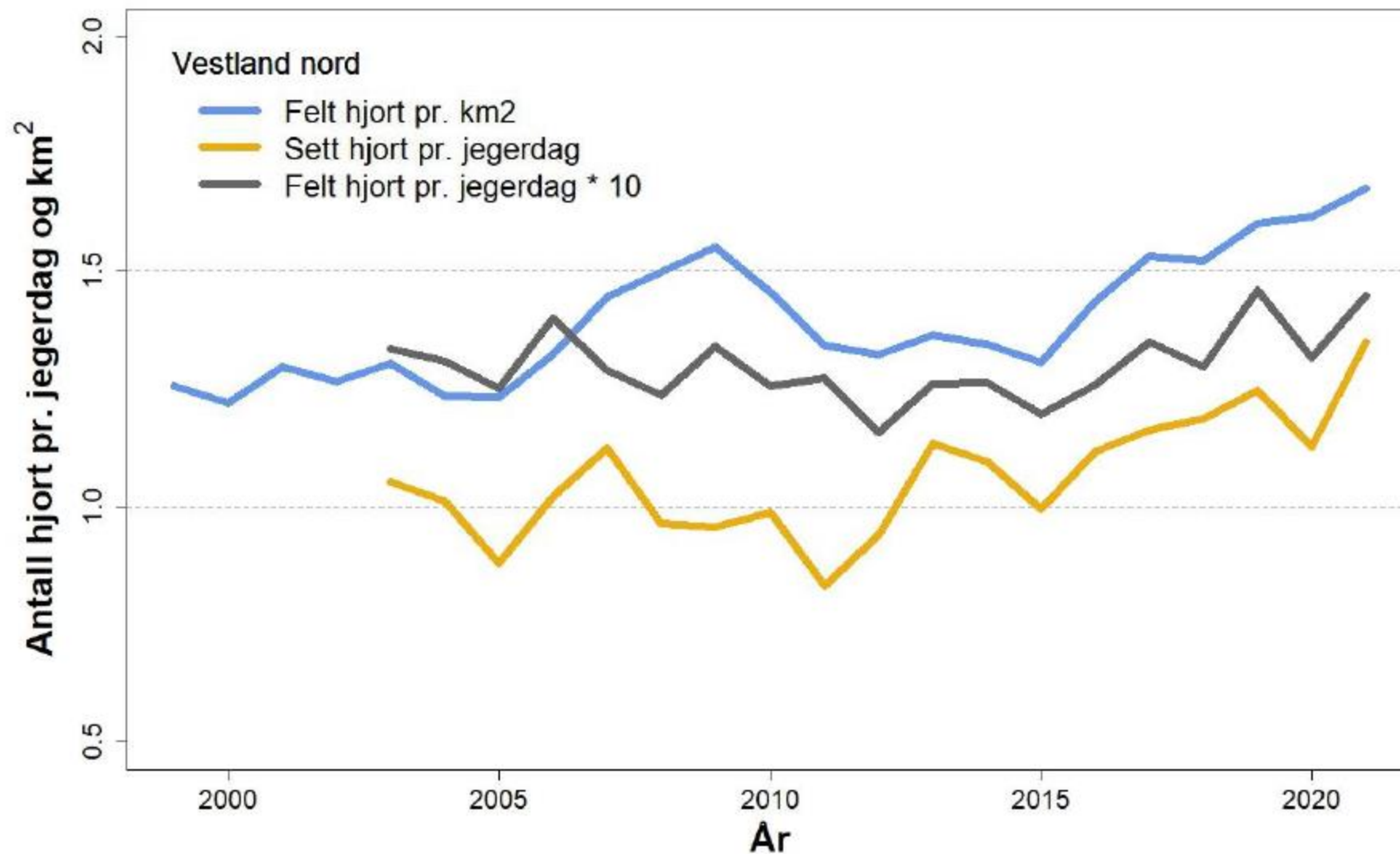
Koller: ~ 80 %
Bukker: ~ 50 %

Felt hjort i Norge

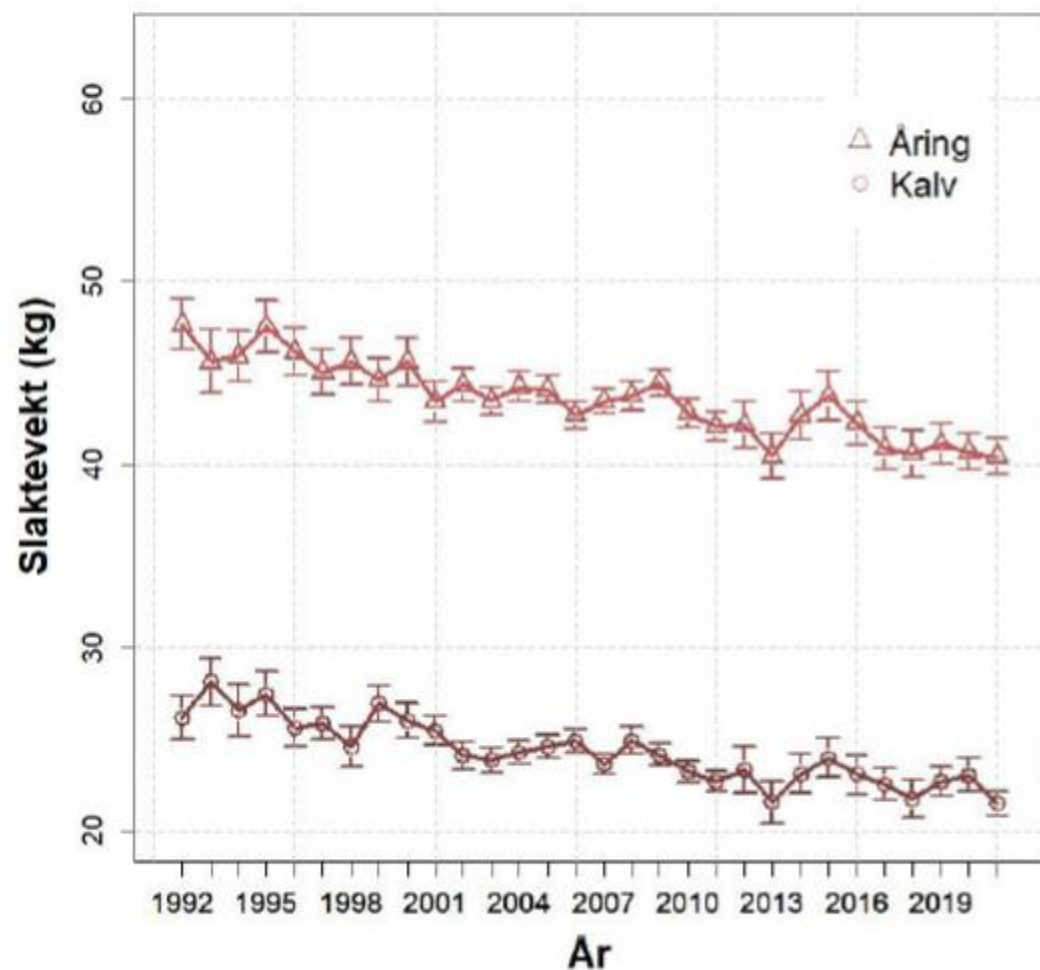
- 134 % økning siden 2000
- snitt 6 % i året.

Sett hjort → framleis bestandsvekst

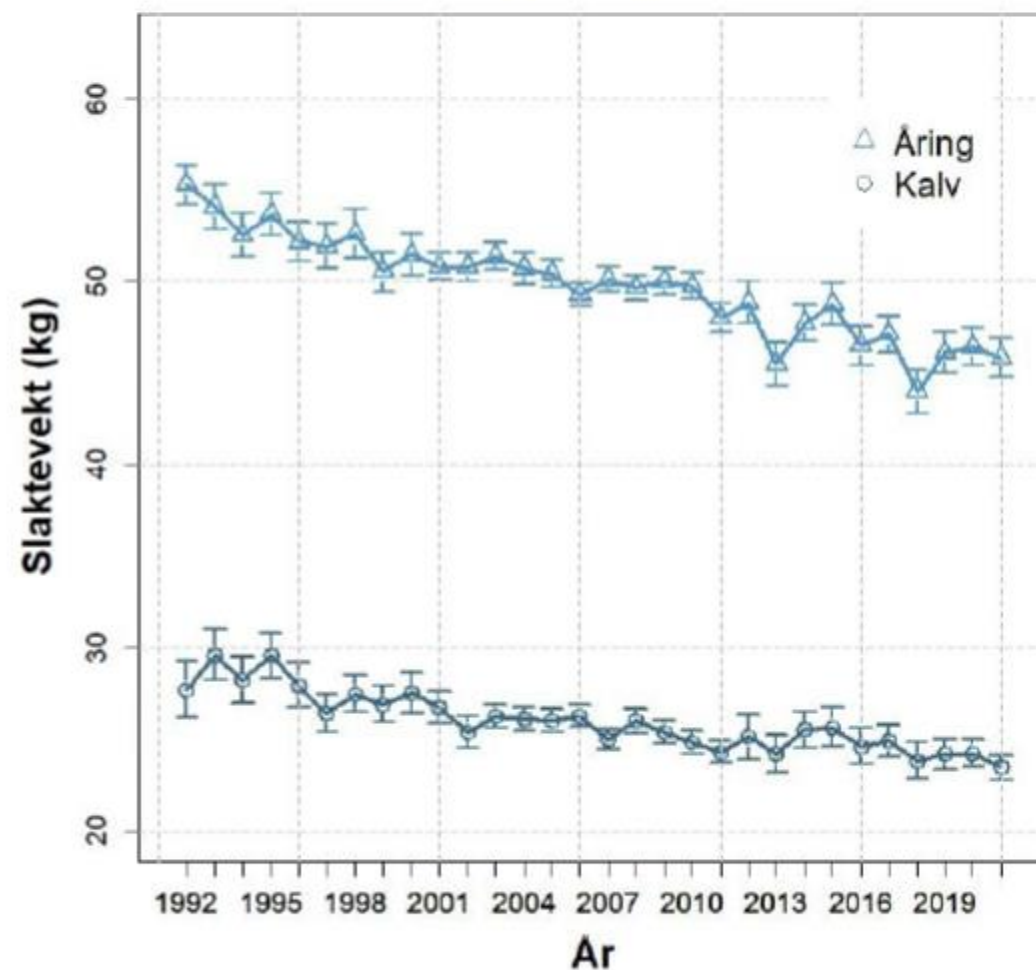

Slaktevektekter for dei yngste

Vestland nord - koller

Vestland nord - bukker

Endra forvaltning – eksempel frå Bremanger

Auke gjennomsnittsalder og andel bukk i hjortebestanden.

Sandane 22. mars 2023

Bjørn H. Marthinussen

Tildelinga i 2014 - 2022

- Mindre bukk
- Rikelig med kalv
- Vald som felte lite kalv

Meir kalv året etter

Kommunale mål 2009 - 2016

- Auka gjennomsnittsalder og -kondisjon på gjenlevande hjort etter jakta.
- Auka andel hanndyr i bestanden, sett kolle per bukk bør ikkje vere høgare enn 1,6

Dagens mål
1,2

Bestandsutvikling

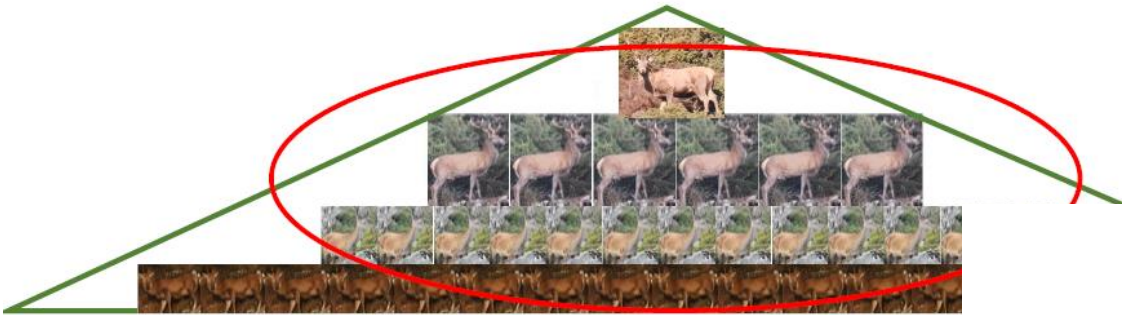
Jaktår	Sett per jegerdag	Felt per jegerdag	Sett kolle per bukk	Sett kalv per kolle	Sett spissbukk per bukk	% bukker felt av sette bukker	% koller felt av sette koller	% kalver felt av sette kalver	Antall jegerdager	Antall jaktfelt
2005	1,6	0,187	1,75	0,56	0,67	21,32	11,53	9,2	3019	65
2006	1,43	0,166	1,4	0,57	0,58	19,46	10,83	9,58	3474	70
2007	1,75	0,202	1,73	0,55	0,58	18,44	10,65	10,41	3224	71
2008	1,57	0,19	1,48	0,57	0,5	19,6	12,43	12,19	3424	74
2009	1,5	0,194	1,38	0,56	0,48	17,63	12,74	15,25	3688	78
2010	1,63	0,188	1,6	0,52	0,48	16,98	11,41	13,44	3944	79
2011	1,51	0,199	1,67	0,53	0,37	20,45	12,33	14,61	3839	78
2012	1,51	0,159	1,73	0,6	0,51	17,53	9,89	10,72	4347	78
2013	1,5	0,155	2,07	0,59	0,53	19,46	9,17	11,17	4203	80
2014	1,45	0,135	1,68	0,58	0,48	14,67	8	11,13	4567	83
2015	1,67	0,129	1,64	0,58	0,38	10,41	6,08	11,31	4497	83
2016	2,01	0,152	1,44	0,55	0,34	10,27	4,69	14,28	4221	84
2017	2,18	0,171	1,51	0,62	0,42	10,53	6,49	10,92	4357	85
2018	2,57	0,191	1,65	0,57	0,45	10,06	5,94	11,99	4626	85
2019	2,98	0,195	1,25	0,59	0,34	5,91	6,41	11,87	4456	86
2020	2,65	0,185	1,46	0,56	0,34	8,11	6,04	11,49	5197	87
2021	2,67	0,203	1,52	0,58	0,28	7,64	6,99	13,39	4879	88
2022	2,8	0,19	1,19	0,54	0,22	4,91	7,65	13,06	5154	90

2013 -----> 2022

Bukkepyramide

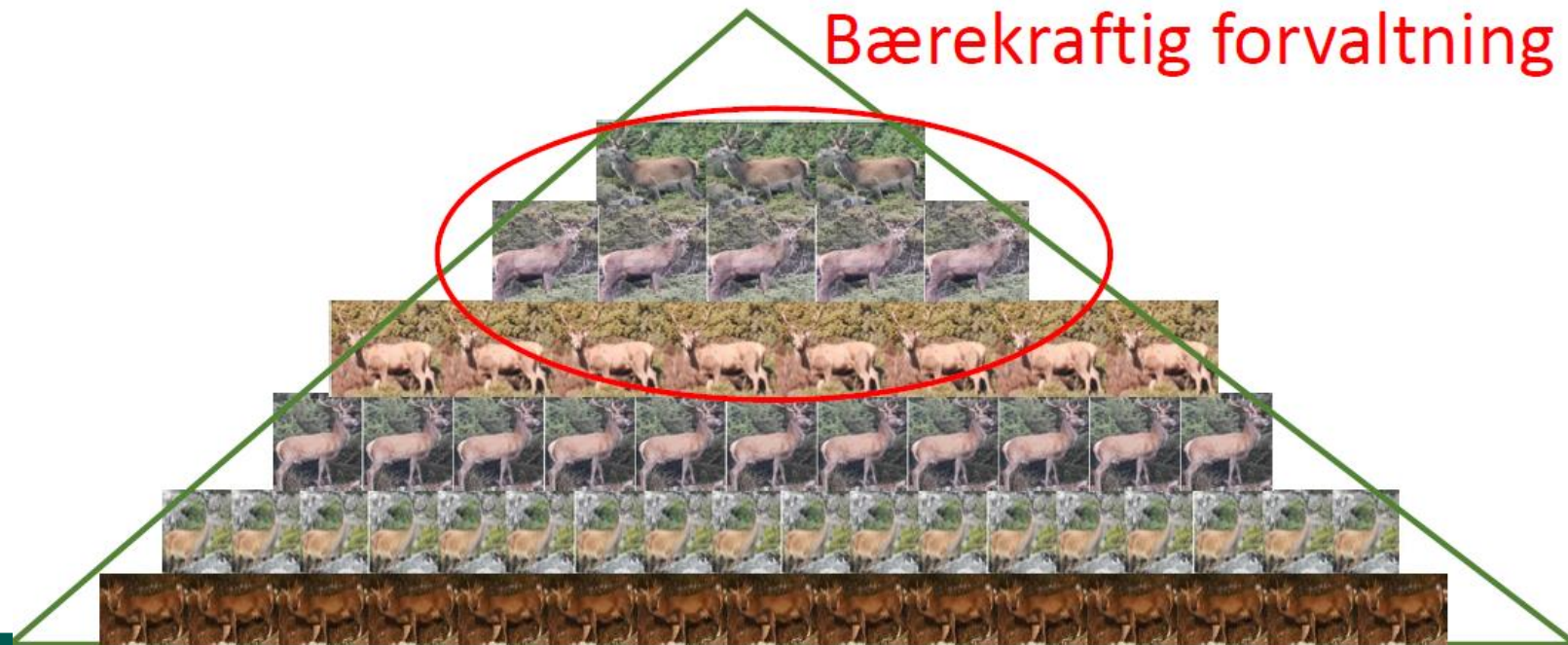
Bremanger kommune

Ikkje bærekraftig forvaltning

Bukkepyramide

Bærekraftig forvaltning

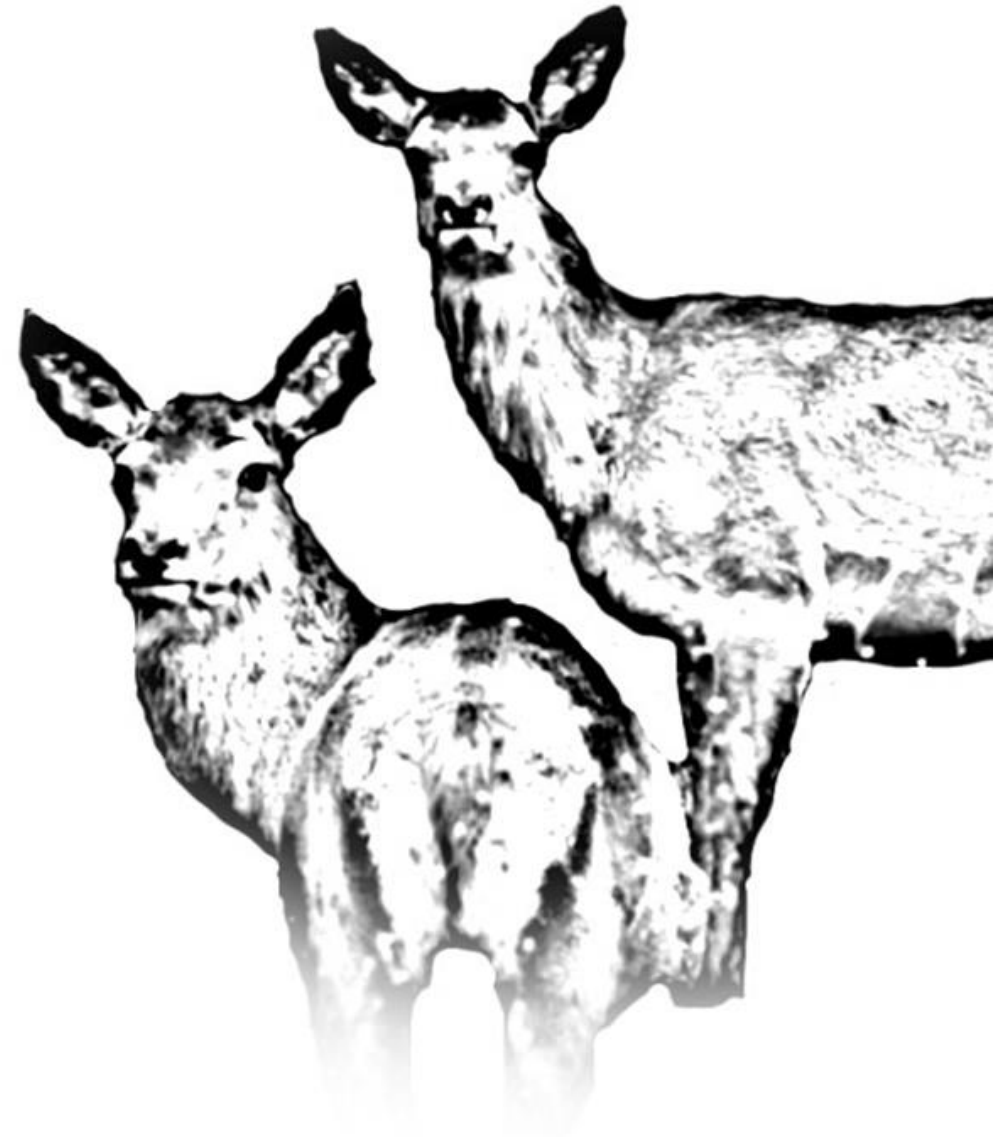

Eksempel på samarbeid

Bestandsplanområde	ValdID	Navn	Løyver 2020					Fellingsresultat 2020				
			Kalv	Spissbukk	Vaksen bu	Vaksa koll	Sum løyve	Kalv	Spissbukk	Vaksen bu	Vaksa koll	Sum felte
Førde_Jølster	Mål	prosentfordeling	30 %	17,50 %	15 %	37,50 %	1433	14,92 %	11,21 %	8,63 %	21,13 %	1240
Førde_Jølster		Sum felt						185	139	107	262	693
Førde_Jølster	4647V0030	Furevik	-	-	-	-	5	2	1		2	5
Førde_Jølster	4647V0033	Fengestad	-	-	-	-	11	3	2	1	6	12
Førde_Jølster	4647V0034	Karstad	-	-	-	-	8	2	1	2	3	8
Førde_Jølster	4647V0035	Hellevangsdal	-	-	-	-	8	2	0	1	2	5
Førde_Jølster	4647V0037	Friborg	-	-	-	-	7	1	1	2	2	6
Førde_Jølster	4647V0038	Solheim	-	-	-	-	8	1	1	1	0	3
Førde_Jølster	4647V0052	Kvål/Slåtten	-	-	-	-	7	2	1		2	5
Førde_Jølster	4647V0053	Ålhus	-	-	-	-	28	9	11	4	12	36
Førde_Jølster	4647V0054	Øvrebø	-	-	-	-	15	2	2	2	4	10
Førde_Jølster	4647V0055	Årdal	-	-	-	-	74	18	18	12	21	69
Førde_Jølster	4647V0060	Sørsida	-	-	-	-	90	16	14	12	34	76
Førde_Jølster	4647V0063	Hjellbrekke	-	-	-	-	37	8	8	6	14	36
Førde_Jølster	4647V0065	Eikås	-	-	-	-	38	12	10	5	13	40
Førde_Jølster	4647V0067	Sørside vest	-	-	-	-	44	11	5	7	17	40
Førde_Jølster	4647V0068	Gjesdal	-	-	-	-	23	3	0	5	1	9
Førde_Jølster	4647V0091	Kråkenes	-	-	-	-	15	3	1	3	8	15
Førde_Jølster	4647V0129	Førdsnipa storvald	-	-	-	-	55	11	10	2	16	39
Førde_Jølster	4647V0131	Holsebygda	-	-	-	-	44	11	8	8	14	41
Førde_Jølster	4647V0132	Haukedalen	-	-	-	-	61	13	14	8	25	60
Førde_Jølster	4647V0134	Øygard	-	-	-	-	5	2	0	2	1	5
Førde_Jølster	4647V0135	Hellevang	-	-	-	-	7	2	1	1	3	7
Førde_Jølster	4647V0164	Eikeland/Haugen	-	-	-	-	6	0	0	1	2	3
Førde_Jølster	4647V0166	Indrebø	-	-	-	-	10	2	2	2	4	10
Førde_Jølster	4647V0167	Solheimslid	-	-	-	-	6	2	0	1	1	4
Førde_Jølster	4647V0168	Skogstad	-	-	-	-	5	1	0	1	1	5
							617					547

Oppsummering og råd for godt samarbeid:

- ✓ Hjorten tek ikkje omsyn til kven som samarbeider eller ikkje
- ✓ Tenk langsiktig
- ✓ Ver ærleg (om dine interesser og prioriteringar)
- ✓ Konsentrer om di jakt/dine areal/ditt jaktfelt
- ✓ Samarbeid om jakt er frivillig
- ✓ Samarbeid om bestandsplanlegging er naudsynt
- ✓ Engasjer deg
- ✓ Felles mål og samarbeid nyttar

A photograph of a deer standing in a field of tall grass, with a purple tint applied to the entire image. The deer is facing right and looking back over its shoulder towards the camera. The background consists of a dense field of tall grass and some small trees.

Spørsmål?

Takk for meg!